

TEATRE

L'editora que va treure de la cuina les mestresses de casa

Carme Elias interpreta la directora de 'Vogue' a 'Al galop!'

Diana Vreeland va ser directora de Harper's Bazaar i de Vogue. Durant quaranta anys va revolucionar la imatge de la dona i de la moda. Carme Elias es posa a la seva pell a Al galop!, al Teatre Akadèmia.

LAURA SERRA

BARCELONA. A Diana Vreeland (1906-1989) l'anomenaven la Divina. Va començar a treballar en una botiga de llenceria de Londres i va acabar sent considerada una de les màximes autoritats en el món de la moda i la societat novaiorquesa. Va ser editora de *Harper's Bazaar* durant gairebé 30 anys (1936-1962) i després va capitanejar una biblia de la moda, *Vogue* (1963-1971). Al cim de la seva carrera, quan va fer 65 anys, es va trobar el seu despatx desmuntat i totes les seves pertinences en caixes a la porta. L'havien acomiadat d'un dia per l'altre. Vreeland, tota sofisticació i empena, no es va rendir: la seva última aportació va ser la invenció d'un nou model expositiu per a la moda com a consultora de moda i comissària d'exposicions del MoMA.

La figura de Diana Vreeland ha acabat seduïnt tothom que s'hi ha acostat. Les seves memòries, escrites el 1984, *D.V.*, van ser un *bestseller*; el 1995 es va estrenar a Broadway un espectacle sobre la seva figura, obra de Mark Hampton i Mary Louise Wilson, i el 2011 va ser motiu d'un documental, *The eye has to tra-*

vel. El Teatre Akadèmia estrenarà la versió catalana de l'obra, titulada *Al galop!*, de la mà de l'italià Guido Torlonia, que ja en va fer la versió italiana, i l'actriu Carme Elias. Estarà en cartell del 6 al 25 de maig.

Al galop! se situa justament en l'època en què Vreeland va ser apartada de la seva carrera. Amb l'excusa d'un sopar amb amics al seu menjador bigarrat, florejat i llampant, la periodista desgrana tota la seva història, que és la història de la moda i alhora de bona part del segle XX. Va conèixer de Hitler a Nijinsky i es diu que va aprendre a muntar a cavall amb Buffalo Bill.

Pionera i seductora

"És un gran caràcter de teatre -deia Elias, que s'enfronta al seu primer monòleg teatral-. La sento com una visionària. Es fabricava a ella i al seu futur, que és el nostre present". L'escenògraf Ramon Ivars descriu el seu univers amb paraules com obscè, impúdic, delirant, contradictori. "Sense ser guapa va crear bellesa, sense ser rica va crear riquesa", diu Ivars. I el traductor Joan Sallent ho corrobora: "Té un repertori d'adjectius i adverbis hiperbòlics marca de la casa que contrasten amb les vulgaritats que deixa anar. Em recorda Oscar Wilde -assegura-: és una persona que ha caigut en desgràcia i té la carcassa de la ironia, el cinisme i el sarcasme, però per sota de la frivolitat aparent hi ha una persona més profunda".

Fama
La periodista desgrana la història de la seva vida, que és la de la moda i el s. XX

Carme Elias interpreta una dona que va crear estil i que es va saber reinventar al llarg de tota la vida. DAVID RUANO

"Va treure de l'armari les mestresses de casa", destaca la directora del Teatre Akadèmia, Mercè Maguerra, perquè com a editora va canviar el concepte de les revistes de moda, que van deixar de ser un recull de consells i receptes. Però la carrera de Vreeland va donar per més: va ser la primera a utilitzar el fotomuntatge, va descobrir models

que s'allunyaven de la imatge prototípica (Twiggy, Veruschka o Penelope Tree), va llançar a la fama fotògrafs (Richard Avedon), va aplicar el folklore a la moda (com els estampats i sobretot els complements ètnics que li agradava lluir) i no va escatimar en els seus safaris fotogràfics fora de l'estudi. Per alguna cosa li deien la Divina. —

Les mares del segle XXI ocupen el Teatre Condal

El Teatre Condal de Barcelona estrena avui Mares! Maternitat a crits. Guillem Clua ha fet la versió catalana d'aquesta comèdia, que retrata tota mena de conflictes entre mares i fills de totes les edats.

LAURA GEA MALLORQUÍ

BARCELONA. Patidores, intransigents, pacients, comprensives, generoses... Són les dones de *Mares! Maternitat a crits*, la versió catalana que el dramaturg i guionista Guillem Clua ha fet de la comèdia nord-americana *Motherhood out loud*. Oriol Tarrasón dirigeix aquesta comèdia, que avui s'estrena al Teatre Condal i que es podrà veure fins al 4 de maig. El text original, que es va estrenar als Estats Units fa cinc anys, consisteix en una sèrie d'esquetxos còmics escrits per monologuistes i dramaturgs nord-americans com ara Theresa Rebeck (creadora de la sèrie de televisió *Smash*) i David Cale (guanyador d'un premi Off Broadway).

Al escenari del Teatre Condal els pares i mares són Lloïl Bertran, Vanessa Segura, Sandra Monclús, Óscar Jarque i Mireia Gubiana. Tot i que els petits conflictes de la vida quotidiana entre pares i fills puguin semblar universals, Clua ha hagut de convertir les mares novaiorqueses en catalanes per fer l'obra més versemblant. "No va ser gens fàcil, però va ser divertit modificar el text. La comèdia funciona molt millor quan els referents són propers; si no, queda artificial", explica el dramaturg, que ha viscut diversos anys a Nova York.

Segons Clua, l'espectacle vol retre homenatge a la maternitat. "Ofereix un assortiment selecte de mares", afegeix Lloïl Bertran, que encapçala el repartiment de l'obra. L'actriu afirma, entre rialles, que la versió de Clua millora l'americana. Tarrasón, que debuta com a director de comèdia, també fa incís en l'ampli ventall de figures maternes que apareixen a l'obra. "L'espectacle no apel·la només a les mares pri-

Óscar Jarque, Vanessa Segura, Lloïl Bertran, Sandra Monclús i Mireia Gubiana. DAVID RUANO

Igualtat
A l'obra no es fa cap distinció entre pares i mares

merenques, sinó que escenifica l'evolució de les diferents etapes de la maternitat", assegura Tarrasón.

En aquesta producció també es capten les transformacions dels models familiars en l'última dècada. Per exemple, l'actor Óscar Jarque interpreta un homosexual que busca un ventre de lloguer per tenir un fill amb la seva parella. "En l'obra no es fa cap distinció entre pares i ma-

res. Per sort, aquests rols cada vegada estan més equiparats", explica l'actriu Sandra Monclús, l'única mare real de l'elenco. "Qualsevol espectador es pot sentir identificat amb l'obra perquè tothom té una mare o si més no tothom en té una opinió, i el tema desperta l'empatia", diu Tarrasón.

Problemes frívols i dramàtics

L'obra tracta temes molt diferents, des de la primera menstruació d'una filla fins a l'Alzheimer, passant per les adopcions. Les quatre actrius i l'actor de l'elenco interpreten els 35 personatges de l'obra. "Tot passa a la velocitat de la llum. El ritme és la clau del muntatge i en una comèdia ha de ser dinàmic", afirma el director.

Tarrasón explica que al principi va quedar sorprès per la proposta d'assumir la direcció de l'obra, ja que mai havia treballat amb una comèdia, però que hi va accedir pel component "fresc, descarnat i divertit" del text. El vicepresident d'art i contingut del Grup Focus, Jordi González, que no descarta traduir l'obra al castellà i estrenar-la a Madrid, destaca el paper de Tarrasón: "És una figura indispensable perquè l'espectacle funcioni". —